

T.C.
KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU

KARAR

Karar Tarihi : .../.../2024

Karar Numarası : 2024/77

BAŞVURAN

...

HAKKINDA BAŞVURU YAPILAN KAMU GÖREVLİSİ

... Kaymakamı

RAPORTÖR

...

İDDİA

Başvuran dilekçesinde özetle; ... Kaymakamın, ... Valiliği ... Başkanlığı görevini icra ederken, Başkanlıkta Hukuk İşleri Müdürü olan kamu görevlisinin kardeşine, 5607 sayılı Kanun kapsamında kaçak akaryakıt iş ve işlemlerinin muhafaza işlemlerini yapmak üzere hiçbir ihale yapılmadan, şeffaf davranılmadan ve akrabalık bağı nedeniyle .../.../2023 tarihinde Yediemin Antrepo Sözleşmesinin imzalanması suretiyle menfaat sağladığını,

Söz konusu yedimeine ait tesisin yerleşim yerine yakın olduğunu, tehlikeli maddelerin depolanmasına ilişkin ruhsatın olmadığı ve akaryakıtın patlama riski olduğundan işçiler için hayati tehlike oluşturduğunu, söz konusu sözleşme sürecinde kamu yararının düşünülmediğini iddia etmekte ve kurumda çalışan birinin kardeşine menfaat sağlanmasının etik ilkelerine uygun olup olmadığına ilişkin gerekli araştırma ve incelemenin yapılmasını talep etmektedir.

İNCELEME

Başvuru dilekçesi, 25.05.2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca, görev ve kabul edilebilirlik yönlerinden incelenmiş, uygun bulunmuş ve iddianın esas yönünden incelenmesi değerlendirilmiştir.

Başvuru dilekçesi ekinde yer alan belgeler incelendiğinde;

- ... Ticaret Odasının .../.../2023 tarih ve ... sayılı yazısından, Hukuk İşleri Müdürünün kardeşininLtd. Şirketini temsile yetkili olduğu,

- “Kaçak Akaryakıt Nakliye ve Muhafazasına İlişkin Antrepo Kiralama Sözleşmesi” örneğinden, Sözleşmenin, ... Valiliği ... Başkanlığı ile ... Şirketi arasında .../.../2023 tarihinden itibaren 3 yıl süreli olarak imzalandığı; Sözleşmenin konusunun kaçak zannı ile ele geçirilen petrol ürünleri hakkında yasal prosedür sürerken yüklenici tarafından muhafaza edilmesi ve gerektiğinde ilgiliye teslim edilmesi olduğu anlaşılmaktadır.

Kurulumuzun .../.../2024 tarihli toplantısında, söz konusu başvuru değerlendirilmiş olup, alınan ... sayılı Ara Karar ile yukarıda yer alan iddialara ilişkin bilgi, belge ve açıklamaların ... Valiliğinden istenmesine karar verilmiştir. Kurulumuzun .../.../2024 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge isteme yazısı, ... Valiliğinin .../.../2024 tarihli ve ... sayılı yazısı ile cevaplanmıştır.

Söz konusu yazıda; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 24, 25 ve 26. maddeleri ile kaçak akaryakıtla ilişkin iş ve işlemlerin, büyükşehirlerde gelirleri ile birlikte Valilik ... Başkanlıklarına devredildiği, ayrıca Strateji Geliştirme

Başkanlığının .../.../2022 tarih ve ... sayılı yazısı ile “... devir işlemlerinin öngörülen sürede tamamlanması (3 ay)” ve Kanunda belirtilen görevlerin Başkanlık bünyesinde İdari ve Mali İşler Müdürlüklerince yürütülmesinin bildirildiği, bunun üzerine Başkanlık Doğal Kaynaklar Ruhsat ve Kültür Varlıklarını Koruma Müdürünün başkanlığında devralma komisyonunun oluşturulduğu, kaçak akaryakıt iş ve işlemlerini yürütme yetkisinin kendisine verildiği ve hali hazırda Doğal Kaynaklar Ruhsat ve Kültür Varlıklarını Koruma Müdürlüğü tarafından iş ve işlemlerin yürütülmeye devam ettiği belirtilmiştir.

Yazı ekinde, Kaçak Akaryakıt Devir İş ve İşlemleri Takip Komisyonunun teşkiline ilişkin ... Valiliği ... Başkanlığı İdari ve Mali İşler Müdürlüğünün .../.../2023 tarihli ve ...sayılı ve Vali Yardımcısı ... tarafından Olur verilen yazısı ile Sözleşme örneği yer almaktadır.

Kurulumuzun .../.../2024 tarihli toplantısında, ... sayılı Ara Karar ile başvuru konusu iddialara ilişkin olarak bazı hususların açıklığa kavuşturulması amacıyla ... Valiliğinden ek bilgi ve belge istenmesine karar verilmiştir. Kurulumuzun .../.../2024 tarihli ve ... sayılı bilgi ve belge isteme yazısına cevaben gönderilen ... Valiliğinin .../.../2024 tarihli ve ... sayılı yazısında; Valilik ... Başkanlığından alınan bilgi ve belgelerin ekte sunulduğu belirtilmektedir. Söz konusu yazıda;

- *Yediemin sözleşmesi yapılmadan önce piyasa araştırması yapıp yapılmadığı hususu ile ilgili olarak;* ... Şirketi tesislerinde, görevli Müdür tarafından kontrollerin yapıldığı, depolama tesisinin akaryakıt saklama koşulları için yeterli olduğu, deponun merkeze uzaklığının (şehir merkezi dışında, şehir sanayi bölgesinde olduğu) uygun olduğu bilgisi verildiğinden 5607 sayılı Kanunun “Kaçak akaryakıtın tasfiyesi”ne dair 16/A maddesi hükmü uyarınca, ihale mevzuatının uygulanmayacağından piyasa araştırması yapılmayarak firma ile direk sözleşmenin imzalandığı,

- *Aynı yeterliğe sahip başka yediemin bulunup bulunmadığı hususuyla ilgili olarak;* ... ilinde kaçak akaryakıt muhafazasını yapabilecek yediemin işletmelerinin bulunmadığı,

- *... Şirketinin yediemin olarak gerekli yasal ruhsatlarının bulunup bulunmadığı hususuyla ilgili olarak;* Kaçak akaryakıt işlemlerinin Başkanlığa devri öncesinde Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Milli Emlak Müdürlüğünce yapıldığı, ... ilçesinde muhafazasının sağlandığı sırada da firmanın tehlikeli madde ruhsatının olmadığı bilgisinin edinildiği, ... Şirketinin tehlikeli madde depolama ruhsatının bulunmadığı, ayrıca bundan sonra kaçak akaryakıt muhafazasına da herhangi bir probleme mahal vermemek adına Başkanlığa ait depolama alanlarının oluşturulması ve takibinin bizzat Başkan tarafından yapılması için çalışmaların başlatıldığı,

- *... İlinde kaçak akaryakıt muhafaza işleri için önceki yıllarda yapılan yediemin sözleşme örnekleri hususuyla ilgili olarak;* Başkanlık öncesinde tüm işlemlerin Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Milli Emlak Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olup, işin Başkanlığa devrinden bu yana ilk sözleşmenin Doğal Kaynaklar Ruhsat ve Kültür Varlıklarını Koruma Müdürü tarafından ... Şirketi ile imzalandığı,

- *İddia konusu yediemin sözleşmesinin imzalanması sonrasında Valilik Onayının kim tarafından verildiği ve sözleşmenin yürütülmesi hususunda hangi birimin ve amirin yetkili olduğu hususu ile ilgili olarak;* Valilik Onayının, Müdür tarafından uygun görüş bildirildiğinden, ... Başkanı olan Vali Yardımcısı tarafından verildiği, kaçak akaryakıtı dair iş ve işlemlerle konusu itibarıyla Doğal Kaynaklar Ruhsat ve Kültür Varlıklarını Koruma Müdürlüğünün görevlendirildiği ve Müdürün kaçak akaryakıtı dair tüm iş ve işlemlerde yetkilendirildiği,

- *Açılmış bir dava bulunup bulunmadığı hususu ile ilgili olarak;* ilgili Müdürün dilekçesi ve CİMER başvurusu üzerine Valilik Makamının .../.../2024 tarih ve ... sayılı Oluru ile muhakkik görevlendirildiği, hazırlanan Araştırma Raporuna binaen valilik makamınca, “işleme konulmama kararı verildiği” Müdür tarafından karara itiraz edildiğinden sürecin devam ettiği,

- *Müdür hakkındaki disiplin soruşturmasının akibetinin ne olduğu hususuyla ilgili olarak;* Müdürün kurumdaki bazı kamu görevlilerini çeşitli mercilere şikâyet etmesi nedeniyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili maddeleri kapsamında, “devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışlarda bulunmak” fiili kapsamında hakkında disiplin soruşturması başlatılmış olup sürecin devam etmekte olduğu, ayrıca .../.../2023 tarihinde Başkanlık İl İdare Kurulu Müdürlüğünce ilk defa yürütülen bu işlemlerin

incelenerek görüş ve öneri raporu hazırlanmasının talep edildiği ve hazırlanan Görüş Raporunun .../.../2024 tarihinde Başkana sunulduğu, düzenlenen rapora istinaden Müdür hakkında disiplin soruşturması açılması için talepte bulunulduğu belirtilmektedir.

Dosyada yer alan Valiliği ... Başkanlığının .../.../2023 tarih ve ... sayılı yazısından, ... Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ile ... Petrol Şirketi arasında kaçak akaryakıtın muhafazasına ilişkin yediemin sözleşmesinin imzalandığı ve bu sözleşmenin süresinin .../.../2023 tarihinde sona erecek olması nedeniyle yeni sözleşmenin ... Valiliği ... Başkanlığı tarafından yapılacağı anlaşılmaktadır.

SAVUNMA

Kurulumuzun .../.../2024 tarihli toplantısında, ... sayılı Ara Karar ile 5176 sayılı Kanun ve mezkûr Yönetmeliğin hükümleri kapsamında, ... Vali Yardımcısı/Kaymakamın savunmasının istenmesine karar verilmiş olup, Kurulumuzun .../.../2024 tarihli ve ... sayılı yazısı ile savunması istenmiştir.

... Vali Yardımcısı/Kaymakamın savunmasında özetle;

Kaçak akaryakıtın tasfiyesi ile ilgili işlemlerin Doğal Kaynaklar Müdürlüğünün görev alanında olması nedeniyle bu Müdürlükçe yürütüldüğünü, birim müdürlerinin aynı zamanda harcama yetkilisi olması nedeniyle yediemin sözleşmesinin de o dönem Doğal Kaynaklar Müdürü tarafından imzalandığını, sözleşme imzalandıktan sonra konuyu öğrenmesi sebebiyle Valilik Makamına yazılı bilgi vererek olayın araştırmasını istediğini; görevlendirilen defterdar yardımcısının hazırladığı raporda, Müdür hakkında görevini mevzuata aykırı yapması nedeniyle disiplin hükümlerinin uygulanması hususunda görüş verdiğini; buna ve diğer konulara istinaden Doğal Kaynaklar Eski Müdürü hakkında Valilik Makamı tarafından ayrıca disiplin soruşturması başlatıldığını, diğer bir iddia olan “ihalesiz yediemin seçimi ve sözleşme yapılması” hususunda ise, 5706 sayılı Kaçakçılık Mücadele Kanununun 16/A maddesinin 5. fıkrası uyarınca, söz konusu işin ihalesiz olarak yapılabileceğini, yediemin seçiminin ihale mevzuatına tabi olmadığını belirtmiştir.

KARAR

Dosyadaki bilgi ve belgeler ile savunmanın birlikte değerlendirilmesi neticesinde;

İddia konusu kaçak akaryakıt iş ve işlemlerinin yürütülmesi kapsamında ihale yapılmaksızın doğrudan hizmet alımı yapılmasının mevzuat çerçevesinde mümkün olduğu; bununla birlikte kamu hizmeti sürecinde etik davranış ilkelerine uygun, dürüst, tarafsız, çıkar çatışması durumlarında dikkatli davranılması ve kamu hizmeti bilinci ile hareket edilmesi suretiyle gerçekleştirilmesi gerektiği, bu bağlamda, somut olayda kanunen piyasanın araştırılması zorunluluğu bulunmasa da kamu kaynağı ve kamu yetkisini kullananların kamu yararına hareket etmeleri gerektiğinden söz konusu sözleşmenin en yetkin ve uygun kişi/kurum ile yapılması gerektiği,

... Şirketinin sözleşme konusu işe (akaryakıt muhafaza etme) ilişkin yeterliliği, Doğal Kaynaklar Ruhsat ve Kültür Varlıklarını Koruma Müdürü tarafından incelenmiş olsa da Valilik adına onay veren makamın (Valilik ... Başkanı) kuşkuya mahal bırakmayacak şekilde ve özellikle yazılı/ belgeli olarak yeterliliğin belirlenmesi hususunda dikkatli davranması gerektiği,

Diğer yandan, dosyada yer alan belgelerden ... ilinde kaçak akaryakıtın muhafazasına ilişkin yediemin sözleşmesinin bu yetki valiliklere geçmeden önce, ... Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından başka bir şirket ile yapıldığı, somut olayda, ... Valiliği ... Başkanlığındaki Hukuk İşleri Müdürünün kardeşi ile yapılmış olmasının tarafsız üçüncü kişinin nazarında çıkar çatışması algısını olumsuz etkileyebileceği sonucuna varıldığından,

... Kaymakamın, ... Valiliği ... Başkanlığı görevini icra ederken, kaçak akaryakıtın muhafaza edilmesine dair yediemin sözleşmesini, vatandaşların kamu yönetiminin dürüstlüğüne ve tarafsızlığına dair algısını korumak amacıyla piyasa araştırması yaptırması, en yetkin ve tarafsız üçüncü kişi ile imzalatması gerekirken, aynı Başkanlıktaki Hukuk İşleri Müdürünün kardeşi ile doğrudan imzalanmasına onay vermesi suretiyle,

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin “Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci” başlıklı 5. maddesinde yer alan “*Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; sürekli gelişimi, katılımcılığı, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözetmeyi, hesap verebilirliği, öngörülebilirliği, hizmette yerindenliği ve beyana güveni esas alırlar.*” hükmü, “Dürüstlük ve tarafsızlık” başlıklı 9. maddesinde yer alan “*Kamu görevlileri, gerçek veya tüzel kişilere öncelikli, ayrıcalıklı, taraflı ve eşitlik ilkesine aykırı muamele ve uygulama yapamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef alan bir davranışta bulunamazlar.*” hükmü ve “Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması” başlıklı 14. maddesinde yer alan “*Kamu görevlileri; görev, unvan ve yetkilerini kullanarak kendileri, yakınları veya üçüncü kişiler lehine menfaat sağlayamaz ve aracılıkta bulunamazlar, akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık veya herhangi bir nedenle ayrımcılık veya kayırmacılık yapamazlar.*” hükmü uyarınca, **etik ilkelerine aykırı davrandığına**, kararın başvurana ve hakkında inceleme yapılan kamu görevlisine tebliğine ve İçişleri Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Makamına bildirilmesine, tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde idari yargı yolu açık olmak üzere .../.../2024 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye